

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ

z dnia 30 czerwca 1984 r.

w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w poradniach i pracowniach stomatologicznych.

Na podstawie art. 208 § 2 Kodeksu pracy (Dz. U. z 1974 r. Nr 24, poz. 141, z 1975 r. Nr 16, poz. 91, z 1981 r. Nr 6, poz. 23 i z 1982 r. Nr 31, poz. 214) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ilekroć w rozporządzeniu użyto określenia:

- 1) poradnia stomatologiczna — rozumie się przez to pomieszczenie (gabinet stomatologiczny) lub zespół pomieszczeń przeznaczonych do udzielania indywidualnych świadczeń profilaktyczno-leczniczych w dziedzinie stomatologii zachowawczej, chirurgii stomatologicznej, chirurgii szczękowej, ortodontcji i profilaktyki ortodontycznej, stomatologii dziecięcej, protetyki stomatologicznej, chorób błony śluzowej jamy ustnej i przyzębia,
- 2) pracownia stomatologiczna — rozumie się przez to pomieszczenia przeznaczone na pracownię stomatologiczną podstawową, na zespół pracowni pomocniczych (gipsownię, odlewnię metali, pracownię polimeryzacji i obróbki termicznej, polerownię, magazyn modeli) oraz na warsztat konserwacji i naprawy sprzętu technicznego.

§ 2. 1. Pomieszczenia wchodzące w skład poradni stomatologicznej i pracowni stomatologicznej, poza pomieszczeniami zabiegowymi chirurgii szczękowej, powinny posiadać wentylację grawitacyjno-kanalową zapewniającą co najmniej półtorakrotną wymianę powietrza na godzinę.

2. Pomieszczenia zabiegowe chirurgii stomatologicznej i chirurgii szczękowej powinny być wyposażone w instalację wentylacji mechanicznej z nawilżeniem, zapewniającą dziesięciokrotną wymianę powietrza na godzinę i 15% nadciśnienie nawiewu w stosunku do wywiewu powietrza.

3. Pomieszczenia pracowni stomatologicznej, w których wydzielają się gazy, pary lub pyły szkodliwe dla zdrowia, poza wentylacją grawitacyjno-kanalową powinny posiadać wentylację mechaniczną zapewniającą co najmniej taką wymianę powietrza w pomieszczeniach, jaka jest potrzebna do rozrzedzenia tych gazów, par lub pyłów do wartości obowiązujących najwyższych, dopuszczalnych ich stężeń.

§ 3. Ogrzewanie i oświetlenie pomieszczeń w poradniach stomatologicznych i pracowniach stomatologicznych powinno być zgodne z wymaganiami określonymi w Polskich Normach. W szczególności należy zapewnić przy oświetleniu sztucznym miejscowym dobrą widoczność pola zabiegowego lub przedmiotu wykonywanego, z jednoczesnym zabezpieczeniem przed oślinkiem.

§ 4. 1. Poradnie stomatologiczne i pracownie stomatologiczne powinny posiadać centralne ogrzewanie.

2. W razie konieczności ogrzewania pomieszczeń, o których mowa w ust. 1, za pomocą pieców, paleniska tych pieców powinny być umieszczone na zewnątrz pomieszczeń służących do pracy. Odstępstwa od tej zasady mogą dotyczyć tylko pomieszczeń socjalnych.

§ 5. Instalacje gazowe w poradniach stomatologicznych i pracowniach stomatologicznych powinny odpowiadać obowiązującym przepisom bezpieczeństwa i higieny pracy w tej dziedzinie, a w szczególności:

- 1) palniki gazowe (gazu czerpanego z sieci lub butli) i spirytusowe powinny być umieszczone w bezpiecznej odległości, nie mniejszej niż 75 cm, od miejsca przechowywania materiałów łatwo palnych i leków,

- 2) w razie używania w pomieszczeniu cieczy łatwo palnych, palniki, o których mowa w pkt 1, należy wygasić.

§ 6. 1. W poradni stomatologicznej powinny znajdować się:

- 1) sprawny fotel stomatologiczny,
- 2) lampa-reflektor bezcieniowa, oddalona od pola operacyjnego o 120—150 cm i dająca oświetlenie tego pola powyżej 8000 luksów,
- 3) krzesło zapewniające zmianę wysokości siedzenia, z podparciem pod lędźwie,
- 4) lampa bakteriobójcza.

2. Organizacja w poradni stomatologicznej stanowisk pracy lekarza dentysty i osoby asystującej powinna wykluczać kolizję dróg dojścia do fotela i stolika zabiegowego, a rozmieszczenie sprzętu i aparatury powinno odpowiadać zasadom ergonomii, a w szczególności:

- 1) stanowisko pracy osoby asystującej lekarzowi dentyście powinno składać się z części przeznaczonej do mycia, czyszczenia, dezynfekcji, sterylizacji narzędzi i kompletowania zestawów zabiegowych oraz z części przeznaczonej do przygotowywania materiałów stomatologicznych,
- 2) ustawienie fotela stomatologicznego powinno zapewnić swobodne dojście do pacjenta co najmniej z trzech stron i możliwość natychmiastowej zmiany pozycji fotela z pionowej na poziomą.

§ 7. W jednym pomieszczeniu poradni stomatologicznej mogą być instalowane nie więcej niż dwie wiertarki turbinowe.

§ 8. Wymagania dotyczące sterylizacji i dezynfekcji narzędzi i urządzeń w poradniach stomatologicznych określają odrębne przepisy.

§ 9. 1. Stanowiska pracy w pracowni stomatologicznej podstawowej powinny posiadać:

- 1) indywidualne źródło oświetlenia pola pracy o natężeniu światła 1000 luksów, oddalone od płyty stołu laboratoryjnego o 60—70 cm,
- 2) krzesło z oparciem pod lędźwie i przedramiona,
- 3) podkładkę amortyzacyjną pod łopatkę i kowadełko,
- 4) mechaniczny wyciąg miejscowy do odprowadzania pyłów.

2. Pracownia stomatologiczna powinna być zaopatrzona w apteczkę pierwszej pomocy.

§ 10. Pracownie pomocnicze wchodzące w skład pracowni stomatologicznej powinny posiadać stoły pokryte wykładziną twardą, nienasiąkliwą, łatwo zmywalną oraz odporną na działanie temperatury i środków chemicznych, a ponadto:

- 1) polerownia — mechaniczny odciąg miejscowy przy stanowisku obróbki mechanicznej,
- 2) pracownia polimeryzacji i obróbki termicznej — digestorium nad stanowiskiem gotowania i wytapiania materiałów termoplastycznych,
- 3) odlewnia metali — digestorium nad stanowiskiem wytapiania wosku z pierścieni odlewniczych, metalo-

wą obudowę lub osłonę wirówki mechanicznej do odlewu elementów metalowych oraz ściankę ochronną oddzielającą stanowiska, na których wykonywane są prace odlewnicze,

- 4) gipsownia — drewniany podest na podłodze przy stanowisku pracy.

§ 11. 1. W odlewni metali, w czasie wykonywania odlewu, może znajdować się tylko pracownik wykonujący odlew.

2. Podczas wykonywania odlewu w wirówce mechanicznej pracownik powinien być wyposażony w odpowiednią odzież ochronną i sprzęt ochrony osobistej, chroniące przed poparzeniami i odpryskami płynnego metalu.

§ 12. Przy używaniu chemikaliów należy przestrzegać następujących zasad:

- 1) na stanowisku pracy wolno przechowywać odczynniki i inne chemikalia jedynie w ilości niezbędnej do bieżących potrzeb, a płyny łatwo palne — w ilości nie przekraczającej jednodniowego zapotrzebowania,
- 2) w poradni stomatologicznej, w której używana jest rtęć i jej związki, należy przestrzegać wymagań odrębnych przepisów określających warunki pracy z rtęcią i jej związkami,
- 3) do przygotowywania wypełnień amalgamatowych należy stosować automatyczne mieszalniki.

§ 13. Pracownicy poradni stomatologicznych i pracowni stomatologicznych powinni mieć zapewnioną możliwość korzystania z wydzielonego pokoju do spożywania posiłków, szatni wyposażonej w szafki dwudzielne oraz węzła higienicznosanitarne.

§ 14. Pracownicy w poradniach stomatologicznych i pracowniach stomatologicznych są obowiązani do:

- 1) stosowania płynów odkażających do protez stomatologicznych, wycisków, płyt zgryzowych, łyżek z mas termoplastycznych oraz innych narzędzi i instrumentów wprowadzanych do jamy ustnej, nie nadających się do sterylizacji,
- 2) zachowania szczególnej ostrożności przy stosowaniu środków i materiałów mogących powodować przewlekłe zatrucia, uczulenia lub poparzenia,
- 3) spożywania posiłków oraz palenia tytoniu wyłącznie w pomieszczeniach wydzielonych na te cele.

§ 15. 1. Kierownik poradni stomatologicznej lub pracowni stomatologicznej opracowuje na podstawie przepisów rozporządzenia szczegółowe instrukcje dla każdego stanowiska pracy w poradni lub pracowni.

2. Teksty instrukcji szczegółowych powinny być podane do wiadomości pracowników poradni lub pracowni oraz wywieszane w miejscu widocznym.

§ 16. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do poradni stomatologicznych prowadzonych w ambulanсах stomatologicznych.

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1985 r.

Minister Zdrowia i Opieki Społecznej: *T. Szelachowski*